

A sokféleség, mint érték a kortárs zenepedagógiai irodalomban: kitekintés Szőnyi Erzsébet és Vántus István zeneszerzők műhelyére

A zenetörténet tanításának célja, hogy átfogó ismereteket adjon egy -egy zenetörténelmi korról, zeneszerzőről és műveikről. Motiválja a hallgatót a téma minél közelebbi elsajátítására, és ösztönözze önálló kutatómunkára. A XX.-XXI. század tanulmányozása lehetőséget nyújt olyan zeneszerzők, művek feltárására is, amelyek nem tartoznak a szorosan vett tananyaghoz. Az előadás két zeneszerző és pedagógus munkásságának sokoldalúságára fókuszál. A kutatás módszere: könyvtári kutatómunka, dokumentum elemzése, kották feltérképezése. Kutatási kérdések: Milyen lehetőségek segítettek a két zeneszerző pályaindulását? Milyen műfajokban komponáltak? Mely zenepedagógiai irodalmat térképeztük fel munkásságukban? Mi jellemezte társadalmi szerepvállalásukat? Eredmények: a 100 évvel ezelőtt született Szőnyi Erzsébet pályájára Kodály Zoltán zeneszerző és a franciaországi tanulmányok voltak hatással. Alkotói munkásságára a sokféleség jellemző, számos műfajban kipróbálta tehetségét. Pedagógiai szempontból kiemelendők a Bicíniumok, a Zenei írás-olvasás módszertana a kezdetektől a felsőfokig, a Zenei írás-olvasás gyakorlatfüzetei, valamint a gyermekek számára írt operái. Társadalmi szerepvállalását fémjelzi a Kodály-koncepció megismertetése öt kontinensen. Vántus István 90 évvel ezelőtt született. Több műfajban komponált. Kiemelendők a kamarazenekarra írt alkotásai, oratóriumai és operái: a Három vándor és az Aranykoporsó. Pedagógiai művei többek között a Két kis zongoradarab és a Hangsoportok. Társadalmi szerepvállalása példaértékű. Létrehozta a Mai Magyar Zene Hetét. A balála után megalakult Vántus István Társaság Egyesület, Vántus István Kortárszenei Napok címmel viszi tovább Vántus örökségét.

Kulcsszavak: zeneoktatás, szülői bevonódás, motiváció, szülői döntések

Diversity as a Value in Contemporary Music Education Literature: an Overview of the Workshops of Composers Erzsébet Szőnyi and István Vántus

The aim of teaching music history is to provide comprehensive knowledge about a particular period in music history, composers and their works. It motivates students to learn as much as possible about the subject and encourages them to conduct independent research. The 20th century and the contemporary scene offer a wealth of material, providing an opportunity to explore composers and works that are not strictly part of the curriculum. The lecture focuses on the versatility of the work of two composers and educators. Research methods: library research, document analysis, mapping of sheet music. Research questions: What influences shaped the early careers of the two composers? What genres did they compose in? What characterised their social engagement? What music education literature did we map? Results: Erzsébet Szőnyi, born 100 years ago, was influenced by Kodály and her studies in France. Her creative work is characterized by diversity, as she tried her hand at many genres. From a pedagogical point of view, her Bicíniumok, A zenei írás-olvasás módszertana a kezdetektől a felsőfokig (Methodology of Music Reading and Writing from Beginner to Advanced Levels), A zenei írás-olvasás gyakorlatfüzetei (Music Reading and Writing Workbooks), and her operas for children are particularly noteworthy. Her social engagement is marked by her introduction of the Kodály concept on five continents. István Vántus was born 90 years ago. He composed several genres. His works for chamber orchestra, oratorios, and operas are particularly noteworthy: The Three Wanderers and The Golden Coffin. His pedagogical works include Two Little Piano Pieces and Sound Groups. His social involvement is exemplary. He established the Contemporary Hungarian Music Week. After his death, the István Vántus Society was founded, which continues Vántus's legacy with the István Vántus Contemporary Music Days.

Keywords: contemporary music, composers, genres, contemporary music works

Bevezetés

A sokféleség, a Magyar nyelv értelmező szótára szerint “a dolgoknak, élőlényeknek sokféle volta; különfélesége. Valaminek a változatossága, sokféle alakban való megjelenése”(MTA Nyelvtudományi Intézete, 1959). Az érték egy dolog, személy vagy fogalom fontosságát, hasznosságát, megbecsültségét vagy számszerűsíthető mértékét jelenti. Lehet anyagi (piaci ár), társadalmi (erkölcsi normák), funkcionális (hasznosság) vagy mennyiségi (számérték) jellegű, amely szükségletet elégít ki és megbecsülésnek örvend. A sokféleség, mint érték a zenetanítás során is megtapasztalható. Mind az elméleti, mind a gyakorlati tárgyak esetében fellelhető. A zenetörténet tanítása során különösen sok alkalom nyílik a sokféleség bemutatására. Zenetörténeti korszakok, zeneszerzők, zenei stílusok, műfajok, hangszerek hangszínek mind a sokféleséget reprezentálják, amelyek értéket hordoznak.

A zenetörténet tanításának célja, hogy átfogó ismereteket adjon egy-egy zenetörténeti korról, zeneszerzőről és műveikről. Ezenkívül fontos, hogy motiválja a hallgatóit a téma minél közelebbi elsajátítására, és ösztönözze önálló kutatómunkára. A XX. század és a kortárszene irodalma hatalmas anyag, így lehetőséget nyújt olyan zeneszerzők, művek feltárására is, amelyek nem tartoznak a szorosan vett tananyaghoz. A tanulmány a több, mint 100 éve született Szőnyi Erzsébet (1924-2019) és a 90 éve született Vántus István (1935-1992) zeneszerző és pedagógus munkásságának sokoldalúságára fókuszál. A két zeneszerző kiválasztását az elmúlt időszak kerek évfordulói motiválták. Mindkét zeneszerző a Kodályt követő nemzedék tagja volt. Míg Szőnyi Erzsébet pályájára Kodály Zoltán, Vántus István zeneszerzői munkájára inkább Bartók volt hatással. Mindkét zeneszerző kapcsolódott Szeged kulturális életéhez is. Szőnyi Erzsébet rendszeresen látogatta az énekkari hangversenyeket, és a Kardos Pál Alapítvány Kuratóriumának elnöke volt. Vántus István életvitelszerűen lakott Szegeden, és nagy szerepe volt a város kulturális életének fellendítésében.

A kutatás módszere: könyvtári kutatómunka, dokumentum elemzése, kották felkutatása.

Kutatási kérdések

- Milyen lehetőségek segítették a két zeneszerző pályaindulását?
- Milyen műfajokban komponáltak?
- Mely zenepedagógiai irodalmat térképeztük fel munkásságukban?
- Mi jellemezte társadalmi szerepvállalásukat?

Szőnyi Erzsébet

Szőnyi Erzsébet Budapesten született 1924. április 25-én. (Pintér, 2003, idézi Dombi, 2025.). A zeneszerető polgári családban fontos érték volt a tanulás és a kultúra iránti érdeklődés. Önéletrajzi írásában utalt arra, hogy édesanyja családja Bulgáriából származott. Anyai nagyapja Párizsban a Sorbonne Egyetemen tanult franciát. Szőnyi Erzsébetnek kiegyensúlyozott, boldog gyermekkorra volt. A családban rendszeresek voltak a házimuzsikálások. Gyakran jártak hangversenyre, operába. Szőnyi Erzsébetet a legjobb iskolába adták. A Szilágyi Erzsébet Leánygimnáziumba járt. Nagy hatással volt rá énektanára Sztojanovics Adrienne, az iskolai kórus, és Kodály Zoltán, aki gyakran ellátogatott az iskolába. Zeneelméleti tudását magánórán, a zeneakadémián tanító Laurisin Miklós tanár úrnál bővítette. Már gimnazista korában népdaléneklési versenyen vett részt, önképzőkört alakított, és gyakran kísért a kórust zongorán. Ezek a meghatározó élmények inspirálták arra, hogy a Zeneakadémián tanuljon tovább. Szőnyi Erzsébet rendkívüli tehetségét, sokoldalúságát fémjelzte, hogy több főtanszakot is elvégzett. Először a középiskolai énektanár szakot, majd egy évvel később elkezdte a zeneszerzés szakot Viski Jánosnál és a zongora szakot Szegedi Ernőnél. Aktív résztvevője volt Kodály népzenei szemináriumának, továbbá látogatta Ferencsik János karmester kurzusait is (Szőnyi, 1979.).

Az 1947-48-as tanévben Párizsban képezte magát egy francia ösztöndíj elnyerése után. Az itt töltött időt is a sokszínűség jellemezte. Tony Aubin (1907-1981) zeneszerzés osztályában új műveket komponált. Olivier Messiaen (1908-1992) esztétika és analízis előadásait látogatta, valamint Nadia Boulanger (1887-1979) zongorakíséret óráira is járt (Szőnyi, 1979, 15-16.p.). Már ebben az időben jelentős művek születtek, melyeket a népdaltónus jellege határozott meg. Ide tartozik többek között a *Parlando* és *giusto* zenekari mű, a *Három leánykar* Kriza János Vadrózsák c. kötetéből (*Ha én rózsá volnék, Lám megmondtam, Sallárom*), a *Zenekari Divertimento*, a *Huszonegy énekes játék*, az *Öt népdal hegedűre és zongorára*, *Fantázia és Fúga*, *Színek zongorára* (Pintér, 2003, 7.p.).

1953-tól új stílusirányzatot képviselt, amely a késő romantikához és Puccini stílusához csatlakozott. Ekkor jelentek meg az első színpadi művek. Gyermekek számára készült a *Tücsök* és a *Hangya* színpadi mű, valamint felnőttek részére a Jókai Mór drámája alapján íródott *Dalma* c. opera.

Meglehetősen hosszú időszak jellemezte az útkeresés éveit 1954-70 között. Ezt az alkotói periódust a műfaji gazdagság jellemezte. Ennek az időszaknak a termése a József Attila kantáta is. Pedagógiai szempontból értékes gyermekopera a *Makrancos királylány*. Komoly elismerést váltott ki a Németországban bemutatott *Firenzei tragédia*, amely Oskar Wilde drámája nyomán felnőttek számára készült opera. A zenekarra született művek merészebb ritmusvilágot képviselnek. Új műfaji kísérlet a *Musical comedy* műfajában Molière *Képzelt beteg* c. műve, ame-

lyet Illyés Gyula fordított. A művet a Petőfi Színházban Petrovics Emil vezényletével mutatták be (Pintér, 2003, 10.p.).

A következő alkotói periódus a Hagyományörzés és megújulás 1972-90 időszaka. Jellemző a merészebb ritmuskezelés és a tonalitás szabadságának meghövelése, új hangszerösszeállítású kamarakompozíciók születése, a gyermekoperák számának növekedése. Gyermekoperák: Az aranyszárnyú méhecske, Az igazmondó juhász, A didergő király. Felnőtt operák: Szakonyi Károly komédiája nyomán Az adáshiba (1980), továbbá Arany László szövegére, az Elfrida (1985) madrigálopera (Pintér, 2003, 22.p.). Jelentősek a pedagógia céllal készült zenekari és vokális művek. Ide sorolható a Zenekari séta 9 tételben (Pintér, 2003, 24.p.), valamint a Biciniumok, amelyek 6 kötetet tartalmaznak. Mindegyik kötetben más nemzet gyermek- és népdalainak többszámú feldolgozását találjuk, amelyet az alábbi felsorolás tükröz. Biciniumok I. Japán dalok, Biciniumok II. Amerikai és kanadai népdalok, Biciniumok III. Ausztrál, japán, amerikai, francia, romániai magyar népdalok, Biciniumok IV. Francia, angol, skót, dán norvég és svéd népdalok, Biciniumok V. Perui népdalok, Biciniumok VI - Rokonaink és ismerőseink, Lukin László magyar szövegével (Pintér, 2003, 29.p.).

A következő alkotói periódus a visszatekintés, összegzés 1991-2003 (Pintér, 2003, 17.p.). A századfordulón keletkezett egyházi művek elindították a visszatérést a vokális kompozíciókhoz. Ezt a korszakot a következő művek reprezentálják: Missa misericordiae, Veni creator spiritus 3 misetétel a budapesti Szent Erzsébet templom centenáriuma. Különleges ösztönzési inspirációk által írt mű a 22 Miniatur zongorára Szepesi Attila verseihez és az általuk inspirált Gerzson Pál által készített grafikákhoz. Ez a mű Nagy Márta zongoraművész tolmácsolásában hangzott el, Szőnyi Erzsébet olvasta a verseket, a grafikákat pedig kivetítőn lehetett követni.

Szőnyi Erzsébet munkásságának további meghatározói a zenepedagógia széles területére kiterjedő írások. E témakörben megjelent publikációi a következők: A zenei írás-olvasás módszertana a kezdetektől a felsőfokig (Szőnyi 1954), A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei 1.2. (Szőnyi, 1962), A zenei írás-olvasás módszertana Befejező kötet Felsőfok (Szőnyi, 1979.), Zenei nevelési irányzatok a XX. században (Szőnyi, 1988).

Közéleti tevékenysége sokrétű. Kihatott mind a hazai, mind a nemzetközi zenei életre. Útjai során Európa mellett eljutott Japánba, Kanadába, Amerikába, Ausztráliába (Szőnyi, 1979). Többek között fontos szerepet játszott a Nemzetközi Kodály Társaság megalapításában. A zeneakadémiai tanítás mellett nagy erőfeszítéseket tett a hazai továbbképzések elindításában, konferenciák védnökségében. Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el. Nevét felvette Törökbálinton a zeneiskola. 2014-től a Nemzet Művésze megtisztelő címben részesült.

Vántus István

Vántus István a zeneelmélet és zenetörténet tanárom volt a Liszt Ferenc Zeneművészi Főiskola Ének és Zenetanárképző Szak Szegedi Tagozatán. 90 éves születésnapjára emlékezve foglaljuk össze pályáját. Vántus István középmagas, nyílt tekintetű, egyenes tartású, gyors járású ember volt. Hangja mély és bársonyos volt. Érdeklődése rendkívül sokrétű volt. A zene és irodalom mellett nyomon követte a tudomány új eredményeit. Óráin rendszeresen felhívta a figyelmet, ha egy-egy nagy költő érkezett a városba. Emlékszem Weöres Sándor látogatását külön is hangsúlyozta. Az Élet és Tudomány c. lapot is rendszeresen olvasta, az abban fellelhető érdekes tanulmányokat az órája elején hallgatóival megosztotta. Zenetörténet óráin az előadások nagyon lényegretörőek és érdekeseek voltak.

Vántus István 1935. október 27-én született Vaján (Kiss, 1995.). Két éves korától Nyírbogáton laktak. Édesapja köztisztelőnek örvendő gyümölcsstermelő ember volt. A család református szellemben nevelte gyermekeit. Otthon négyszólamban korálokot énekeltek. Vántus István saját visszaemlékezése szerint 3-4 évesen már zeneszerző akart lenni (Kiss, 1997, 14.p.). Nehéz út vezetett ehhez. A faluban nem volt zeneiskola. Vántus István egyedül tanult meg hegedülni és harmóniumon játszani. A boldog gyermekkorhoz hozzátartozott, hogy a gyerekek korán segítettek szüleiknek. Vántus István sokat vigyázott a gyümölcsösre, talán ez vezette a természet szeretetéhez is. A szülők felismerték tehetségét és a Debreceni Református Kollégiumba küldték. Itt fontos szerepet kapott a kántorképzés is. Ekkor Vántus hivatásos tanártól tanult orgonálni. Az iskolába bejáró diák volt, aki hajnalban kelt és késő este érkezett haza. Tanulmányai második évtől egy orgonista állást kapott, amely anyagilag lehetővé tette a Debrecenbe költözést. Majd felvették a Debreceni Konzervatóriumba, ahol Szabó Emil tanította zeneszerzésre. A négyéves anyagot 2 év alatt elsajátította, így 1955-ben került a Zeneakadémiára. Nagyszerű tanárok tanították, többek között Szabó Ferenc, Legány Dezső, Szabolcsy Bence, Szöllősy András, Bárdos Lajos, Ujfalussy József, Járdányi Pál. A diploma megszerzése után Szegeden kapott állást a Konzervatóriumban. 1973-tól a Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatának tanára lett. A tanítás mellett zenekart is vezetett. Vántus István sokféle érdeklődése itt is megmutatkozott. Szegeden elsőként mutatta be Bach: A fúga mévészet c. nagyszabású alkotását a saját hangszerelésében (Kiss, 1979, 30.p.).

Zeneszerzői pályája egységes ívet mutatott. Több műfajban is komponált. A vokális (szólóénekes zongorakísérettel, kórus) művek mellett írt operákat, oratóriumokat, szóló hangszeres műveket, kamaradarabokat, kamarazenekari kompozíciókat és pedagógiai céllal készült darabokat. A pedagógiai művekhez sorolható kórusművek a Csipp csepp kánon, a Kellene kiskert c. alkotások, melyek gyermekkarra készültek. A Gyermekzene fuvolára, gordonkára és zongorára, a Tükörkánon két gordonkára, a Két kis zongoradarab (Álom, Játék). A Hangcsoportok c. gyermek

és leánykarra komponált kórusmű 3 tételt foglalt magába: Puha, forró hangok, Gyors gyöngyöző hangok, Áradó sugárzó hangok. Az ősbemutató Debrecenben volt 1992-ben a Nemzetközi Kórusversenyen és egyben ez volt a kötelező kórusmű is.

Vántus életében meghatározó volt az első szerzői est 1961-ben. Már ekkor körvonalazódott, hogy többféle műfaj iránt érdeklődik. Ekkor csendült fel a Madrigál nőikarra, a Vadrózsák-kantáta nőikarra, vonószzenekarra, fuvolára, kürtre és hárfára, a Parabola gordonkára és zongorára, a Suiteszóló hegedűre, a Két őszi dal Lődi Ferenc verseire mezzoszopránra (Hollós, 2005. 11. p.).

Alkotóművészetének meghatározó pontja a két operája: A három vándor és az Aranykoporsó. Az utóbbit 1975-ben mutatták be Szegeden. Az opera nagy közönségsiker volt. A bemutató évében 30 előadást ért meg, Budapesten és Újvidéken is előadták. Az Aranykoporsó részletes elemzése Kiss Ernő nevéhez fűződik (Kiss, 1997, 104. p.). Az opera fogadtatását Hollós Máté mutatta be (Hollós, 2005, 26. p.). Az opera egyes részleteit a Hungaroton rögzítette (Hollós, 2005, 26. p.). Vántus István kamarazenei művei egy része megrendelésre, a Veszprémi Kamarazenei Napokra készültek. Ide tartozik a Visszaverődések (1976), a Naenia (1977) és az Elnémulások (1982). Az Ecloga (1979) vonószenei együttese kiegészül klarinét, két kürt, hárfá és ütőhangszerekkel (Hollós, 2005, 19. p.). A Notturmo (1980) c. zenekari műben a vonóskar mellett fuvola és piccolo, két klarinét, basszusklarinét és három kürt szerepel (Hollós, 2005, 24. p.). A Concerto grosso Szeged város megrendelésére készült 1981-ben (Hollós, 2005, 20. p.), a Gemma (1987) kamarazenei mű a Művészeti Alap megbízásából a Weiner Kamarazenekar számára készült (Hollós, 2005, 22. p.). A Weiner Kamarazenekart Weninger Richard alapította és vezényelte Szegeden. Vántus István az oratórium műfajában is komponált műveket. Ezek között igen jelentős a Fragmenta Bathoriana (1981) és a Harangszó (1985).

Vántus nagy zenei felfedezése volt az elgömbült zenei tér elmélete. Továbbá a sakk és a zene összefüggése.

Vántus István társadalmi szerepvállalása kiemelkedő volt. Vántus István a Mai Magyar Zenei Hetének megteremtője. Célja, hogy értő közönséget neveljen, lehetőséget teremtsen új kortársművek szegedi megszólaltatására, valamint ezzel a szegedi előadóművészeknek fellépési lehetőséget biztosítson. Az első rendezvényen a következő programok szerepeltek: Földes Imre előadása hangzott el a kortárszenéről, ezt követte a szegedi művészek kamarahangversenye, majd 2 kórushangversenyt hallhatott a közönség. Vántus vezette be a Zeneszerző és közönsége sorozatot. Az első meghívott vendég Durkó Zsolt volt. A következő évtől megjelent az Ifjúsági hangverseny, a zeneművészeti szakiskola és főiskola növendékeinek fellépésével. 1986-tól ez a program a Növendékhangverseny elnevezést kapta, amelyben a Liszt Ferenc Zeneiskola tanulói és a szakközépiskola növendékei vettek részt.

Vántus bevezetője 1973-ban:

„Tudjuk, hogy a néhány napig tartó fokozottabb odafigyelés nem hoz látványos fordulatot az új művek megértésének, megszerettetésének dolgában, arra azonban biztosan jó alkalom, hogy a füleket nyitogatva új hangzások és új logikai folyamatok befogadására készítse fel az érdeklődőket” (Kiss, 2020.).

1971 és 1991 között mintegy 19 zeneszerző mutatkozott be ezen alkalommal. Vántus István emellett tagja volt a Magyar Zeneszerzők Grémiumának, elnöke a Magyar Zeneszerzők Délmagyarországi Csoportjának (Kiss, 1997, 35.p.).

1991-től megváltozott a sorozat neve, Zenei Hét századunk muzsikájából címmel Kiss Ernő írása idézte Vántus gondolatait. „Úgy látjuk elérkezett a gazdagítás ideje. A jövőben az új magyar zene ápolása mellett szeretnénk bemutatni hangversenyeinke századunk jelentős európai alkotóit, zenei irányzatait és alkalomadtán más földrészek zenéjét is” (Kiss, 2020.57.p.). Vántus István 1992-ben bekövetkezett hirtelen halála megdöbbentett mindenkit. Emlékét őrizve 1996-ban megalakult a Vántus István Társaság Egyesület, amely továbbviszi Vántus örökségét. Elnöke Hollós Máté Erkel-díjas zeneszerző, titkára Kiss Ernő, majd Újváriné dr. Illés Mária.

A kortárszenei sorozat tovább él Vántus István Kortárszenei Napok címmel. A szegedi kortárszenei rendezvény több, mint 50 évet tudhat magáénak. Ezalatt az idő alatt számos ősbemutatóra került sor. Az ifjúsági hangversenyeken a zenepedagógiai irodalom legújabb termeseiből válogattak az előadók. A zongorapedagógiai irodalmat jelentősen gazdagították Kurtág György, Soproni József, Ránki György, Ligeti György Balassa Sándor, Sári József, Láng István, Durkó Zsolt, Kocsár Miklós, Mező Imre az ifjúság számára írott darabjai. (Dombi, 2015.).

Összefoglalás

Tanulmányunkban két zeneszerző és zenepedagógus Szőnyi Erzsébet és Vántus István pályáját mutattuk be. A sokféleség mindkét életműben megjelent. Fémjelezték ezt a tanulmányaik, a keletkezett művek gazdagsága, a zeneszerző pálya és pedagógusi hivatás összekapcsolása, a közéleti szerepvállalásuk. A kutatási kérdésekre adott válaszokat a következőkben foglaljuk össze. A zeneszerzők pályájának indulását nagyon különböző lehetőségek segítették vagy gátolták. Szőnyi Erzsébet budapesti lakos révén kedvező helyzetben volt. Már gimnáziumi éve alatt megismerte a legújabb kórusműveket, találkozott Kodály Zoltánnal, sikereket ért el a népdaléneklési versenyen. A Zeneakadémián kiváló tanárai voltak és Kodály tanítványaként hamarosan helyettesítette mesterét. Előképzettsége révén 3 főszakot, a középiskolai énektanár, a zeneszerzés és a zongora szakot is elvégezte. A franciaországi tanulmányok is sokban segítettek. Első zenekari műve a francia rádióban is elhangzott.

Vántus Istvánnak kevesebb lehetősége adódott tanulmányai elején. Nyirbogátról indult. Bár a család zeneszerető volt és sokat énekeltek otthon, magára volt hagyatkozva. Nehéz körülmények között, nagy kitartással érte el, hogy

bekerüljön a Debreceni Konzervatóriumba, majd a Zeneakadémiára, ahol Szabó Ferenc növendékeként a zeneszerző szakot végezte el.

A következőkben azt vizsgáljuk, milyen műfajokban komponáltak.

Szőnyi Erzsébet sok műfajban próbálta ki tehetségét. Írt vokális műveket, operákat, gyermekoperákat, kantátát, hangszeres műveket, kamarazenei darabokat, színpadi kísérőzenét. Pedagógiai szempontból jelentősek a Biciniumok, A zenei írás-olvasás módszertana a kezdettől a felsőfokig, A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei.

Vántus István is több műfajban komponált. Kiemelendők a kamarazenekarra írt alkotásai, oratóriumai és operái: a Három vándor és az Aranykoporsó. Írt dalokat női- és vegyeskari műveket. Pedagógiai célú kompozíciói zongorára, gordonkára, gyermekkarrá, leánykarrá készültek. A szólóhangszerre írt művei közül legtöbbször hangzott el a Szvit hegedűre és a Hommage à Mozart klarinétra.

A társadalmi szerepvállalás igen sokrétű, értékes és jelentős volt mindkettőjük esetében. Szőnyi Erzsébet társadalmi szerepvállalását fémjelzi a Kodály-koncepció megismertetése a világban, továbbá nagy jelentőségű a hazai zenetanárok részére indított konferenciák, továbbképzések szervezése. Nagy szerepe volt a Nemzetközi Kodály Társaság megalakulásában. Vántus István társadalmi szerepvállalása szintén példaértékű. Számos kritikát írt. Tagja volt a Csongrád megyei Tanács Művészeti Tanácsadó Testületének (Kiss, 1997, 35.p.). Létrehozta a Mai Magyar Zene Hetét. Halála után megalakult a Vántus István Társaság Egyesület, amely Vántus István Kortárszenei Napok címmel viszi tovább Vántus örökségét.

Mindketten nagyon különböző utat jártak be, igen gazdag életpályával rendelkeztek. A zeneszerző pályatársak is elismerték munkásságukat. Számos kitüntetést kaptak. Nevüket a fennmaradt művek mellett intézmények őrzik. Szőnyi Erzsébetről zeneiskolát neveztek el Törökbálinton. Vántus István nevét a zeneművészeti szakgimnázium őrzi Szegeden.

Felhasznált irodalom

- Dombi Józsefné (2015). A kortárszene megismerésének új lehetőségei az SZTE JGYPK Ének-zene Tanszék történetében. In Torgyik Judit (szerk), *Százarcú pedagógia* (pp. 61–69). International Research Institute, Komarno.
- Dombi Józsefné (2025). Száz éve született Szőnyi Erzsébet. In Dombi J., Maczelka N. (szerk), *Szenci Molnár – Moszkowski – Szőnyi – Terényi – Bozay: alkotók és alkotások: tanulmánykötet* (pp. 17–21). Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged.
- Hollós Máté (2005). *Vántus István*. Mágus Kiadó, Budapest.
- Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete. (1959–1962). *A magyar nyelv értelmező szótára*. Akadémiai Kiadó.
- Kiss Ernő (1997). *Vántus István 1935-1992*. Vántus István Társaság, Szeged.

- Kiss Ernő (2020). *A kortárszene 50 éve Szegeden*. Vántus István Társaság Közhasznú Egyesület, Szeged.
- Pintér Csilla Mária (2003). *Szőnyi Erzsébet*. Mágus Kiadó, Budapest.
- Szőnyi Erzsébet (1979). *Öt kontinensen a zene szolgálatában*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Szőnyi Erzsébet (1954). *A zenei írás-olvasás módszertana a kezdetektől a felsőfokig*. Zeneműkiadó Vállalat, Budapest.
- Szőnyi Erzsébet (1962). *A zenei írás-olvasás gyakorlófüzetei 1.2*. Zeneműkiadó Vállalat, Budapest.
- Szőnyi Erzsébet (1979). *A zenei írás-olvasás módszertana. Befejező kötet. Felsőfok*. Zeneműkiadó Vállalat Budapest
- Szőnyi Erzsébet (1988). *Zenei nevelési irányzatok a XX. században*. Tankönyvkiadó Budapest.

